

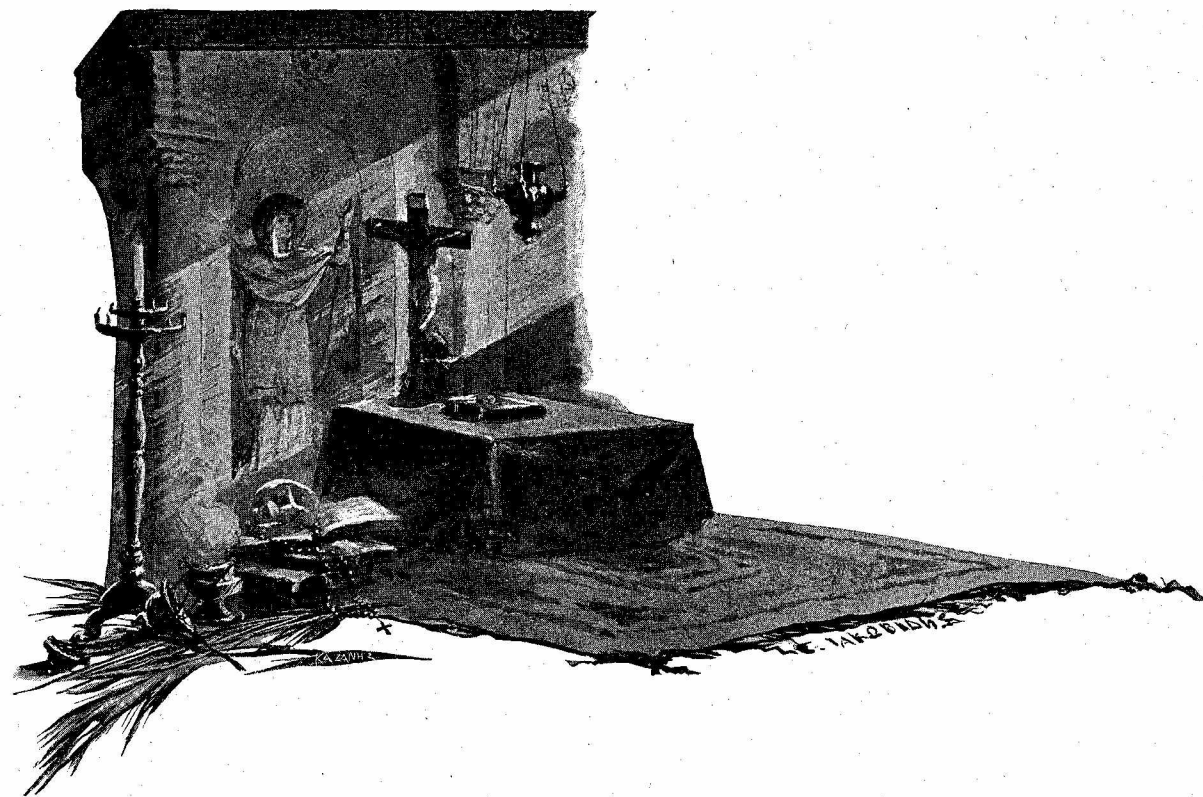
Ιωάννης Πολέμης

Το εικόνισμα

Δράμα

Παναθήναια, Αθήνα

τμ. 1, τχ. 3 (15 Νοεμβρίου 1900), σ. 121-135

ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

[Ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν «Ποικιλῶν», τὴν 27 Νοεμβρίου 1900].

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ μοναχός
ΚΟΣΜΑΣ μοναχός
ΓΛΥΚΕΡΑ ἑταίρα βυζαντινὴ

ἩΘΟΠΟΙΟΙ

Ὁ κ. **Γ. Γεννάδης**.
Ὁ κ. **Γ. Πετρίδης**.
Ἡ κυρία **Αἰκ. Βερώνη**.

Ἡ σκηνὴ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ τῶν εἰκονομάχων.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ κελλίον τοῦ Νεοφύτου, ἐν ἰδιωτικῇ ἐπαύλει, μεταποιηθείση εἰς μοναστήριον. Εἰς τὸ βάθος, θύρα κεκαλυμμένη διὰ διφύλλου παραπετάσματος· δεξιᾷ τῆς θύρας ταύτης μέγας ξύλινος Σταυρός, ἐφ' οὗ ὁ Ἰησοῦς, ἀναλόγου μεγέθους, ἑσταυρωμένος. Ἀριστερᾷ τῆς θύρας, μεγάλη εἰκὼν, παριστώσα τὴν Παναγίαν, μὲ τὰ ὄμματα τεταμένα πρὸς τὸν Οὐρανόν, μὲ τὰς παλάμας ἐγειρομένας ὡς ἐν δεήσει. Ἐπὶ τῆς εἰκόνας ταύτης, ἔνθεν κἀκεῖθεν τῆς κεφαλῆς, ἀναγινώσκονται αἱ λέξεις ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ. Πρὸ τοῦ ἑσταυρωμένου, ὡς καὶ πρὸ τῆς Παναγίας, ἀνὰ μίαν χρυσοῦν κανδήλα ἀνημμένη· ἰδιαίτερος δὲ ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας εἶνε κεκοσμημένη διὰ ποικίλων καὶ πολλῶν ἀνθέων. Εἰς τὸ μέσον τοῦ κελλίου, ἀναλόγιον, ὁμοιον

πρὸς τὰ τῶν ψαλτῶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ διάφορα ἐκκλησιαστικά βιβλία, ἄλλα ἀνοικτά, ἄλλα κεκλεισμένα. Ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τοίχου, παράθυρον. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοίχου, θύρα ἡμιάνοικτος. Ἐσπέρα.—Ἐγειρομένης τῆς ἀυλαίας, ὁ Κοσμάς, παρὰ τὴν τελευταίαν ταύτην θύραν, νύει πρὸς τὴν ἔξωθι Γλυκέραν νὰ εἰσέλθῃ.

ΚΟΣΜΑΣ

Γλυκέρα! . . .

(Ἡ Γλυκέρα εἰσέρχεται, κρατοῦσα δέμα).

Τὴν ὑπόσχου, παρακαλῶ, θυμήσου.

(τείνει τὴν χεῖρά του).

ΓΛΥΚΕΡΑ

Σ' εὐχαριστῶ, πάτερ Κοσμᾶ. . . Πάρε τὴν πληρωμὴ σου.

(Δίδει τὸ βαλλάντιόν της εἰς τὸν Κοσμᾶν καὶ στρέφεται πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας).

ΚΟΣΜΑΣ (ἀφοῦ ἐμέτρησε τὰ χρήματα).

Διπλᾶ καὶ τριδιπλᾶ ὁ Θεὸς ἄλλοῦ νὰ σ' τὰ πληρώσῃ
κ' ὅ,τι ποθεῖς κ' ἐπιθυμεῖς ἀπόψε νὰ σοῦ δώσῃ.

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐξακολουθοῦσα ν' ἀντιζῆ τὴν εἰκόνα).

Κι' ὁ ἀνθέντης σου ὁ Νεόφυτος ποῦ μ' ἔχει ξετρελλάνει ;

ΚΟΣΜΑΣ

Στὴν ἐκκλησία μονάχος του τὴν προσευχὴ του κάνει.

ΓΛΥΚΕΡΑ (στραφεῖσα).

Πάντα λοιπὸν θὰ βρῖσκεται στὴν πλάνη καὶ στὸ ψέμμα ;

(Δεικνύουσα τὴν θύραν τοῦ βάθους).

Αὐτὴ εἶν' ἡ θύρα ποῦ ἔλεγες ;

ΚΟΣΜΑΣ

Αὐτή.

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐγχειρίζουσα τῷ Κοσμᾶ τὸ δέμα).

Κρύψε τὸ δέμα.

(Ὁ Κοσμᾶς, λαβὼν τὸ δέμα, ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους).

ΓΛΥΚΕΡΑ (μόνη).

Τὸ τέχνασμα μου ἐπέτυχε. . . Γι' αὐτὸν τὸν μισογόννη

Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν, Μήτηρ Θεοῦ ἔχω γείνει. . .

Χά! χά! . . . Κ' εἶν' ἡ λατρεία του πνευματικὴ καὶ θεία!

ᾠ σκότη ὄνειροπλάνευτα καὶ πίσυς ἡλιθία!

(τῷ Κοσμᾶ, εἰσερχομένῳ).

Στολίζει τὴν εἰκόνα μου μ' ἀνθη γλωρὰ καὶ φύλλα

καὶ τὴν φωτίζει μὲ χρυσῆ κ' ἀκοίμητη καντήλα

καὶ τὴν δοξολογεῖ καὶ ζῆ γονατιστὸς μπροστά της. . .

(δεικνύουσα τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας).

Νὰ τῶν ὄνειρων του ἡ αὐγὴ, τῶν πόθων του ἡ προστάις!

ΚΟΣΜΑΣ (πλησιάζων τὴν εἰκόνα).

Σοῦ μοιάζει τόσο ἡ ζωγραφιὰ ποῦ ὅποιος τὴν ᾄδῃ ἀπομένει,

ποιὰ νᾶνε τάχα ἡ ζωντανὴ καὶ ποιὰ ἡ ζωγραφισμένη!

Τὰ μάτια σου εἶνε μάτια της, μορφὴ σου εἶν' ἡ μορφὴ της. . .

ΓΛΥΚΕΡΑ

Τὴν ἔκανε ὁ καλλιτεροῦ τοῦ Βυζαντίου τεχνίτης.

Τὸν πλήρως ἀκριβὰ πολὺ γιὰ τὸν κρυφὸ σκοπὸ μου
καὶ τοῦπα : μὲ τὴν ὄψιν μου καὶ μὲ τὸ πρόσωπό μου
παρόμοια κ' ἀπαράλλακτη μιὰ Παναγία νὰ κἀνῃς
καὶ θέλω ὅλη τὴ δύναμι τῆς τέχνης σου νὰ βἀνῃς,
τόσο νὰ μοιάζουν ὅλα μου καλὰ ζωγραφισμένα,
ποῦ ὅποιος θωρεῖ τὴ ζωγραφιὰ νὰ λέῃ πῶς βλέπει ἐμένα!

ΚΟΣΜΑΣ

Κι' ἀλήθεια, τὸ κατώρθωσε. . .

ΓΛΥΚΕΡΑ

Μὲ προσοχὴ καὶ κόπο. . .

Σὰν ἔγεινεν ἡ ζωγραφιὰ, τὴν ἔστειλα μὲ τρόπο
στοῦ Νεοφύτου τὸ κελλί, χωρὶς αὐτὸς νὰ νοιώσῃ
ποιὸς τοῦ τὴν ἔφερεν ἐδῶ καὶ ποιὸς τὴν εἶχε δώσει.
Πιστεύοντας στὰ θαύματα, θαῦμα κ' αὐτὸ νομίζει
καὶ τὴν φιλεῖ μ' εὐλάβεια κ' ἐμπρός της γονατίζει
καὶ χαίρεται κ' ἀγάλλεται κ' ἀπ' τὴ χαρὰ του κλαίει
γιατί πιστεύει ἀληθινὰ καὶ μὲ τὸ νοῦ του λέει
πῶς ἡ Παρθένα εὐδόκησε στὸ λάτρη τὸν καλὸ της
νὰ στείλῃ τὴν εἰκόνα της μὲ κάποιον ἀγγελό της.

ΚΟΣΜΑΣ

Καὶ δὲν σ' ἐγνώρισε ποτέ; δὲν ἔτυχε στὸ δρόμο
νὰ σ' ἀπαντήσῃ, νὰ σὲ ᾄδῃ;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Τὸν ἔφευγα μὲ τρόμο! . . .

Μ' ὅλη τὴν ἀπειρη εὐμορφιὰ ποῦ στὸ κορμί μου νοιώθω,
μ' ὅλη τὴ φλόγα τῆς ζωῆς, μ' ὅλο τὸν ἄγριο πόθο
ποῦ μέσα μου σὰν πύρινο ποτάμι πλημμυρίζει,
εἴξερα πόσο μᾶς μισεῖ καὶ πόσο ξεχωρίζει
ἀπὸ τοὺς ἄλλους ποῦ μεθοῦν στῶν πόθων τὴν κραιπάλη
εἴξερα πῶς στὰ μάτια του τῶν γυναικῶν τὰ κάλλη
φαίνονται χῶμα καὶ πηλός.

ΚΟΣΜΑΣ

Ἄν σ' ἔβλεπε. . . ποιὸς ξέρει;

Ἐχεις ἀφρόπλαστο κορμὶ ποῦ λαχταροῦν κ' οἱ γέροι. . .

ΓΛΥΚΕΡΑ

Θὰ μ' ἔβλεπαν τὰ μάτια του, μὰ ὁ νοῦς του, ζαλισμένος
ἀπ' τῶν ὄνειρων τοὺς καπνοὺς καὶ μέσ' στὸν κόσμον ξένος,
δὲν θὲ νὰ μ' ἔβλεπε κ' αὐτός!

ΚΟΣΜΑΣ

Ἀλήθεια νύκτα-μέρα

γονατιστὸς προσεύχεται!

ΓΛΥΚΕΡΑ

Κ' ἔπειτα, μιὰν ἑταίρα,

μιὰ πόρνη. . .

ΚΟΣΜΑΣ (σταυροκοπούμενος).

Σῶσον, Κύριε!

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ποῦ ζῆ καθὼς εὐρέθη
στὰ πανηγύρια τοῦ ἔρωτος καὶ στής ζωῆς τῆ μέθη,
εἶνε γι' αὐτὸν ἀμάτημα καὶ μόνο ἂν τὴν κυττάξῃ!

ΚΟΣΜΑΣ

Κι' ὅμως ἂν ἀπεφάσιζε τὸ δρόμο της ν' ἀλλάξῃ...

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἐγώ; Μήπως ἐνόμισες, ἀπόβρασμα τοῦ κλήρου,
πῶς τὸν ἀνθέντη σου ἀγαπῶ μὲ πόθους καλογήρου;
Χά! χά!

ΚΟΣΜΑΣ

Μ' ἀφοῦ τὸν ἀγαπᾷς;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Θέλω κι' αὐτὸς νὰ μάθῃ
νὰ μ' ἀγαπᾷ ὅπως πλάστηκα καὶ μ' ὄλα μου τὰ πάθη.
Γιὰ τοῦτο κι' ἀποφάσισα τὴ ζωγραφιὰ νὰ στείλω
καὶ τὸ κατώρθωσα.

ΚΟΣΜΑΣ

Θαρρεῖς;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἄφοῦ ἀγαπᾷ στὸ ξύλο
τὴν ἐδική μου τὴ μορφή, δὲν θὰ τὴν ἀγαπήσῃ
αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ μορφὴ σὲ σάρκα ἂν τὴν γνωρίσῃ;

ΚΟΣΜΑΣ

Ὅμως ἀγάπην ἄλλη μᾶς πρόσταξε ἢ θρησκεία
καὶ μόνο ἰδέα λατρεύομε μέσ' τὴ μορφή.

ΓΛΥΚΕΡΑ

Βλακεία!...

Στ' ἄλλα δίνομε μορφὴ γιὰ νὰ τοὺς δώσωμ' ὕλη,
κι' ὅταν ἀκούσῃς μιὰ φωνή, φαντάζεσαι καὶ χεῖλη.
Ἡ ἀλήθεια εἶνε χειροπιαστή, κι' ὅσο κι' ἂν προσπαθήσῃς,
δὲν θὰ χωρίσῃς μιὰ στιγμή τὸ πνεῦμα ἀπ' τὰς αἰσθήσεις.
Ἄς ποῦμε — ἂν θὲς καλλίτερα τὸ πνεῦμά σου νὰ κρῖνῃ —
πῶς εἶσαι σὺ ὁ Νεόφυτος κ' ἡ Παναγία ἐκείνη.

(δεικνύει τὴν εἰκόνα).

Τὴν προσκυνᾷς, τὴ σέβουσαι, μὲ πίστι τὴν λατρεύεις
καὶ τῆς φιλεῖς γονατιστὸς τὰ πόδια, καὶ πιστεύεις
πῶς τὴν ἰδέα ἀσπιάζεσαι.

ΚΟΣΜΑΣ

Ναί, τὴν ἰδέα.

ΓΛΥΚΕΡΑ

Μιὰ μέρα

ἀνοίγει ἡ θύρα σου κρυφὰ καὶ μπαίνω ἐγώ, ἡ Γλυκέρα,
καὶ στὴ μορφὴ μου τὴ μορφὴ τῆς Παναγίας κυττάζεις.

ΚΟΣΜΑΣ

Πίσω μου σ' ἔχω, σατανᾶ! πῶς θὲς νὰ μὲ κολάζῃς!

ΓΛΥΚΕΡΑ

Σὲ πλησιάζω ἐρωτικά...

(τὸν πλησιάζει).

ΚΟΣΜΑΣ (κατ' ἰδίαν).

Θεέ μου, συγχώρησέ με!

ΓΛΥΚΕΡΑ (περιπατῶς).

Καὶ μὲ γλυκύτερη φωνὴ σοῦ λέγω: φίλησέ με...

ΚΟΣΜΑΣ (τεθορυβημένος).

Κ' ἐγώ... τί κάνω;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Μὲ φιλεῖς καὶ παίρνεις τὸ φιλί μου.

Λοιπὸν;

ΚΟΣΜΑΣ (τροφερώς).

Θέλεις, Γλυκέρα μου, νὰ πᾶμε στὸ κελλί μου;

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐκρηγνυμένη εἰς γέλωτα).

Ἵποκριτή! ἐλησμόνησες τὸν ἄυλο τὸ Θεό σου!

ΚΟΣΜΑΣ (κλίνων τὴν κεφαλὴν).

Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ ἔλεός σου!

Ἵμαρτον! ἔπεσα τυφλὸς στοῦ πειρασμοῦ τὸ βρόχι!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐίρωνικῶς, τύπτοσα ἐλαφρῶς τὸν ὤμὸν του).

Ἐννοια σου, σὲ συγχώρησε!...

(σοβαρώς).

Θ' ἀργήσῃ ὁ ἀνθέντης;

ΚΟΣΜΑΣ

Ὅχι

Ὅπου κι' ἂν εἶνε θ' ἀκουσθῇ τὸ σιγανό του βῆμα
περίτρομο καὶ ταπεινό, σὺν νὰ πατῇ σὲ μνήμα.

ΓΛΥΚΕΡΑ

Γιατί σὲ μνήμα;

ΚΟΣΜΑΣ

Στὶς χαρὲς, καθὼς καὶ στὰ δεινά του,
πάντοτε βάζει μέσ' τὸ νοῦ τὴ σκέψι τοῦ θανάτου
κι' ὄλα τὰ βρίσκει πρόσκαιρα καὶ μάταια καὶ χαμένα.
Καταφρονεῖ τὰ πλούτη του καὶ τὰ νομίζει ξένα
καὶ τὰ μοιράζει ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἔς ἀρρώστους καὶ ζητιάνους
τοὺς ἀδυνάτους ἀγαπᾷ καὶ συγχωρεῖ τοὺς πλάνους
κι' ὄλους δικούς του κι' ἀδελφούς κι' ἀγαπητοὺς τοὺς λείπει
γιὰ τοὺς καλοὺς, γιὰ τοὺς κακοὺς, γιὰ ξένους πόνους κλαίει.
Ἄφησε στὸ Βυζάντιο τιμὲς κι' ἀρχοντηλίκι
κ' ἔκτισ' ἐδῶ στὴ ἐρημιᾷ, ποῦ ζοῦν μονάχα λύκοι,
τὸ μοναστήρι του. Κλειστὸς ὄνειρα θεῖα ὑφαίνει,
νηστεύει καὶ προσεύχεται χωρὶς νὰ ξαποσταίνη,
ταλαιπωρεῖ τὸ σῶμά του, τοὺς πόθους του δαμάζει
καὶ τὴν ψυχὴ του πάντοτε γιὰ ἄλλη ζωὴ ἐτοιμάζει.

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἵω μαροσπούδαστη ζωὴ κι' ἀφύσικη καὶ στεῖρα!

[μετὰ τινος ἀνησυχίας].

Μοῦ φαίνεται πῶς ἀκουσα ν' ἀνοίξῃ κάποια θύρα...

Κοσμάς
(Γ. Πετρίδης).

ΚΟΣΜΑΣ (ἐλθὼν εἰς τὴν θύραν τοῦ δεξιῦ τοίχου, τείνει τὸ οὖς).

Ναί, φύγε, κρύψου γρήγορα χωρὶς νὰ βγάλῃς ἄχνα.

ΓΛΥΚΕΡΑ (σπένσασα παρὰ τὴν θύραν τοῦ βάλθους).

Καὶ μοῦ σφίγγει τὴν καρδιά καὶ μοῦ τρυνᾷ τὰ σπλάγχνα!

(ἐξέρχεται διὰ τῆς ἄνω θύρας).

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α

Ο Κοσμᾶς ἔρχεται πρὸ τοῦ ἀναλογίου καὶ προσποιεῖται ὅτι ἀναγινώσκει προσευχόμενος. Εἰσέρχεται διὰ τῆς δεξιᾶς θύρας ὁ Νεόφυτος. Εἶνε μοναχὸς νεώτατος, μὲ ὠραίαν καὶ μικρὰν γενειάδα. Ἡ ἀσκεπὴς κεφαλή του κοσμεῖται ὑπὸ μακρᾶς καὶ πυκνῆς κόμης, ἣτις κατέχεται ἀπλουμένη ἐπὶ τῆς ράχεώς του. Ἄν καὶ ἡ ἐν γένει ὄψις του εἶνε μελαγχολικὴ, καλοκάγαθον μειδιάμα στυπᾷ τὰ χεῖλη του.

ΚΟΣΜΑΣ — ΝΕΟΦΥΤΟΣ

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Σ' ἐγύρενα, πάτερ Κοσμᾶ...

ΚΟΣΜΑΣ (προσποιηθεὶς ὅτι ἐτρόμαξε).

Τὴν προσευχή μου κάνω...

Στοῦ νοῦ μου τὴν προσήλωσι, στήν ἔκστασί μου ἀπάνω
δὲν ἄκουσα τὸ βῆμά σου στὴ θύρα νὰ σιμώνῃ.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Μὴν ἀπορῆς ἢ προσευχὴ τὸ νοῦ μας ἀννῆρώνει
ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ταραχὴ σῶν ἀστρῶν τῆ γαλήνῃ
μά, πρόδρομος τῆς προσευχῆς, ἢ ἐλεημοσύνη λύνει
τὰ σίδερα τοῦ πειρασμοῦ ποῦ τὸν κρατοῦν δεμένο.

ΚΟΣΜΑΣ

ᾠ γλῶσσα γλυκομίλιτη! πόσα ἀπὸ σὲ μαθαίνω!...
Μιλεῖς καὶ μὲ τὰ λόγια σου χορὸς ἀγγέλων ψάλλει.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ὡς νὰ μὴ ἤκουσε, τακτοποιῶν τὰ βιβλία).

Ἐέρεις ἐκεῖνο τὸ φτωχό, τὸ γέροντα ἀσπρομάλλη
ποῦ ἀσθενικὸς καὶ ἀδύνατος μόλις τὰ πόδια σείνει
καὶ κάθε αὐγὴ στὴ θύρα μας γυρεύει ἐλεημοσύνη;

ΚΟΣΜΑΣ

Τὸ Βασιλίσκο θές νὰ πῆς.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (στραφεὶς μετ' ἐνδιαφέροντος).

Τρεῖς μέρες δὲν ἐφάνῃ...

ἂν ἔμαδες ποῦ κατοικεῖ, σῦρε νὰ ᾄῃς τί κάνει.

ΚΟΣΜΑΣ (ὑποκλινόμενος μετ' τὴν παλάμην ἐπὶ τοῦ στήθους).

Στίς προσταγές σου πρόθυμος!

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Γρήγορα νᾶρθῃς πίσω

καὶ πές μου, ἂν εἶνε ἀνῆμπορος, νὰ πάω νὰ ξενυκτῆσω.

(ὁ Κοσμᾶς ἐξέρχεται).

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (Μόνος. Ἔρχεται πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας ἐν στάσει προσευχῆς).

Πάντῃ μοῦ δέρονον τὴν ψυχὴ, πόθοι τὸ νοῦ μου πνίγουν,
καὶ πῶς τολμῶ νὰ σὲ θωρῶ καὶ πῶς τολμοῦν ν' ἀνοίγουν
τὰ βέβηλα καὶ ἀκάθαρτα καὶ ἁμαρτωλά μου χεῖλη
ἐμπρός σου, Κόρη ἀμόλυντη, τοῦ Παραδείσου πύλη;

Ποῦ νὰ προσφύγω ὁ δύστηνος; ποῦ τάχα νὰ προσδράμω;
Τὰ κρίματά μου ἀμέτρητα σὰν τοῦ γιалоῦ τὴν ἄμμο,
μᾶνε βαθὺς ὠκεανός, ἀνύμφευτη μητέρα,
τῆς μετανοίας τὰ δάκρυα ποῦ χύνω νύκτα-μέρα.
Μὴ τὴν μειρᾶς τὴν ἄβυσσο ποῦ μᾶς χωρίζει, ὦ Κόρη
παράβλεψε τὰ κρίματα, τὰ δάκρυά μου θώρει!

Στὰ πυκνωμένα σκότη μου τῆ θεία σου λάμπι ρίχνε,
ὦ σὺ τοῦ ἀκοίμητου φωτὸς φωτολουσμένη λύχνε
στὴ φλομισμένη μου ψυχὴ τ' ἀρώματά σου χύνε,
ἀμάραντο τριαντάφυλλο καὶ εὐωδιασμένη κρίνε.

Νύμφη τοῦ Ἀπείρου ἀνέγγικτη, τῶν Ἀρχαγγέλων χάρι,
τῶν Ἀποστόλων καύχημα, τῶν Προφητῶν καμάρι,
τῶν Χερουβὶμ βασίλισσα, τῶν Σεραφεὶμ κυρία,
χαῖρε, Παρθένα πάναγνη, τοῦ κόσμου σωτηρία!

(Μένει ἐπὶ τινος στιγμᾶς ἄφωνος ὡς ἐν ἐκστάσει, μετὰ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας. Αἰφνης ἀνοίγονται τὰ παρατετάσματα τῆς μεσαίας θύρας καὶ εἰσέρχεται ἡ Γλυκέρα, ἐνδεδυμένη ἀπαράλλακτος ὡς ἡ εἰκὼν, μετὰ τὰ ὄμματα ὑψωμένα πρὸς τὸν Οὐρανόν, μετὰ τὰς παλάμας ἐγειρομένας ὡς ἐν δεήσει, ὅπως εἶνε καὶ εἰς τὴν εἰκόνα. Τὰ ἐνδύματα εἶχεν ἐν τῷ δέματι, μετ' οὗ τὸ πρῶτον εἰσήλθε).

Σ Κ Η Ν Η Τ Ρ Ι Τ Η

ΝΕΟΦΥΤΟΣ — ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἡ Γλυκέρα, ἀπὸ τῆς μεσαίας θύρας, προχωρεῖ τρία βήματα καὶ ἴσταται ἀκίνητος. Ὁ Νεόφυτος, πιστεύων εἰς ὀπτασίαν ἢ εἰς θαῦμα, ὀπισθοχωρεῖ μέχρι τοῦ προσκηνίου.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (συγκινημένος).

« Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου. . . »

(γονυπετεῖ)

ᾠ Παναγία Παρθένα,
πῶς κατεδέχθηκες νάρθης στὸν ταπεινὸν ἐμένα;
Πῶς σὲ θωρῶ ὁ ἁμαρτωλός;

ΓΛΥΚΕΡΑ (τείνουσα τὴν χεῖρα ὡς εὐχομένη).

Εἰρήνη στήν ψυχὴ σου! . . .

Ἡ ἀγάπη σου μ' ἐκάλεσε, μ' ἔφερ' ἢ προσευχὴ σου . . .

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ποῦ ναῦρω τ' ἄνθη τ' ἄχραντα ποῦ χῶμα δὲν τὰ τρέφει
νὰ τὰ σκορπῶ στὰ πόδια σου ποῦ περπατοῦν σὲ νέφη;
Ποῦ ναῦρω λόγια καὶ φωνὴ γλυκύτερη ἀπ' τὸ μέλι
γιὰ νὰ δοξολογήσω ἐσὲ ποῦ ὑμολογοῦν ἀγγέλοι;
Μοῦ θάμβωσαν τὰ μάτια μου τὰ λαμπερά σου κάλλη
ποῦ θαύμασεν ὁ Γαβριὴλ ὅταν μετὰ κρίνο ἐστάλη
τὸ «Χαῖρε, Νύμφη» νὰ σοῦ πῆ... Τρέμ' ἢ φωνή μου, ἐπνίγη
ἢ ἀναπνοὴ στὰ στήθη μου καινούργια, θεία ρίγη
μοῦ περιορέουν τὸ κορμί, τὰ μέλη μου χωρίζουν,
σὰν νὰ περνοῦν ἐπάνω μου καὶ σὰν νὰ μ' ἀερίζουν

Γλυκέρα
(Αἰκ. Βερόνη).

ἀγγέλων φτερουγίσματα καὶ βελουδένια χάρδια...
Ἀπὸ χαρᾶ ἐπλημύρησε μέσα ἡ καρδιά μου ἡ ἄδεια!

ΓΛΥΚΕΡΑ (πλησιάζουσα).

Κανένας δὲν μ' ἀγάπησεν ὅπως ἐσύ, τὸ ξέρω
γι' αὐτὸ κατέβηκα στὴ γῆ κ' ἦλθα γιὰ νὰ σοῦ φέρω
τοῦ Παραδείσου τὴ χαρά...

(λαμβάνουσα τὴν χεῖρά του καὶ ἐγείρουσα αὐτόν).

Σήκω...

(συνεχίζουσα)

Τοῦ Παραδείσου

τὴν ἀνιστόρητη ἡδονὴ ποῦ λαχταρᾷ ἡ ψυχὴ σου.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Σ' εὐχαριστῶ, τρισένδοξη καὶ τρισευλογημένη!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (λησιμονομένη).

Τὸν κόσμον τὸν ἀρνήθηκα... τίποτε δὲν μ' εὐφραίνει...
μηδὲ παλάτια ὀλόφωτα μωρῶν αὐτοκρατόρων,
μηδ' ἄρχοντες καὶ στρατηγοὶ καὶ πλήθη δορυφόρων,
μηδὲ κ' ἡ λάμψη ἢ ἀστραφτερὴ τῶν κεντημένων ῥούχων,

(παρφερομένη)

καὶ πατρικίων ἄρματα καὶ ποταπῶν εὐνούχων
οἱ τόσοι πόθ' οἱ ἀπλήρωτοι, τὰ ὀνείρατα τὰ στεῖρα,
μηδὲ τὰ χρυσοῦφанта μετὰξια στὸ Λαμπτήρα,
μηδὲ κι' αὐτὸς ὁ Ἰππόδρομος μὲ τοὺς ψηλοὺς του θόλους
καὶ μὲ τίς γυμνοτράχηλες γυναῖκές του καὶ μ' ὄλους
τοὺς μίμους του ποῦ γαργαλοῦν τὰ νεῦρα ἀσώτου κόσμου...

Τίποτε... τίποτε... νεκρὰ προβάλλον ὅλα ἐμπρὸς μου...

(Ὁ Νεόφυτος τὴν ἀτενίζει μὲ τινα ἀπορίαν ἢ Γλυκέρα, ἀντιληφθεῖσα, συνέχεται ἀποτόμως).

Παντοῦ ἀσωτία ἀκράτητη καὶ φθόνος καὶ κακία.

Ἡ ἀλήθεια ἐτάφη ζωντανή· κατήνησε ἡ θρησκεία
παπάδων μαλλιοτράβηγμα, παιγνίδι μωροσόφων
τὴν πόλι μου, ἀπ' τὰ θέμελα κι' ὡς τῶν ἐπτά της λόφων
τὴν κορυφή, τὴν ἐπιξάν ἢ πλάνη κι' ἡ ἀπάτη.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Συγχώρησε τοὺς δούλους σου καὶ τὴν ὀργή σου κράτει!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (τρυφερῶς).

Σὰν μελωδία Χερουβίμ εἶνε γλυκειὰ ἡ φωνή σου!...

(ἔρχεται παρὰ τὸ παράθυρον καὶ τὸ ἀνοίγει).

Ἦ νύκτα πόθων μυστικῶν κι' ὀνείρων παραδείσου!...

(στρεφόμενη πρὸς τὸν Νεόφυτον).

Ἔλα, Νεόφυτε, νὰ ᾄδῃς...

(ὁ Νεόφυτος πλησιάζει).

Γύρω, βουβὰ τὰ κάστρα
φρουροῦν τὸν ὕπνο ἀκοίμητα... Μύρια ἀπὸ πάνω τ' ἄστρα
μὲ ἡδονικὸ τρεμούλιασμα τὸν ἔρωτά των δείχνουν
καὶ στοῦ Βοσπόρου τὰ νερὰ γλυκειὰς ἀκτῖνες ρίχνουν...
Καὶ τὰ μεγάλα κύματα, ποῦρχοντ' ἀγάλια-ἀγάλια,
κι' ὁ φλοῖστος, ποῦ κρυφομιλεῖ στὰ κεντητὰ ἀκρογιάλια,

κ' οἱ κῆποι, ποῦ μοσχοβολοῦν καὶ τὰ πουλιὰ κοιμίζον,
κ' οἱ κρίνοι ποῦ ἀναδεύονται κ' ἡ λεῦκες ποῦ ἀνεμίζον,
ὅλα μᾶς δείχνουν τὴ ζωὴ καὶ τὴ ζωὴ ὁμορφαίνουν
καὶ μὲ τὸ νῆμα τὸ χρυσὸ τοῦ πόθου τὴν ὑφαίνουν.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Τοῦ θείου πόθου.

ΓΛΥΚΕΡΑ

Τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης, ὅση
ὁ Πλάστης ἀπ' τὰ στήθη του στὰ πλάσματα ἔχει δώσει.
Κ' ἐκεῖνα ἔς ἄγγιγμα γλυκὸ θερμὰ τὰ χεῖλη φέρον
καὶ σμίγουν καὶ μοιράζονται τὴν εὐτυχία ποῦ παίρνουν.

(τὸν φιλεῖ ἀπαλῶς ἐπὶ τοῦ μετώπου).

Πές μου, δὲν ἔννοιωσες ποτὲ τὸ θεῖο ἐκεῖνο πόθο;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (τεθορβημένος).

Αἰνίγματα τὰ λόγια σου μοῦ φαίνονται δὲν νοιώθω
τί θέλεις...

ΓΛΥΚΕΡΑ (λαμβάνουσα ἀμφοτέρας τὰς χεῖράς του, μετὰ περιπαθείας).

Θέλω, πρὶν σβυστῶ, πρὶν πέσω, πρὶν γεράσω.
τὴν εὐτυχία τῶν πόθων μου μαζῆ σου νὰ μοιράσω,
θέλω, ἡ καρδιά ποῦ κρύβεται στὰ ράσα αὐτὰ τὰ μαῦρα
τρανὸ καμίνι νὰ γενῆ στῆς ἡδονῆς τῆ λαύρα.

(Ἀνατινάσσουσα τὴν κεφαλὴν της ρίπτει τὸ κάλυμμα ἐπὶ τῶν ὤμων της).

Θέλω νὰ ᾄδῃς σπαρταριστὴ κι' ἀσκέπαστη μπροστά σου
τὴν ὀλοζώντανη εὐμορφία ποῦ σοῦ χαρίζω...

(Ὁ Νεόφυτος προσπαθεῖ ν' ἀποσπασθῇ τῶν χειρῶν της).

Στάσου!

Μὴ φύγῃς, μὴ, Νεόφυτε!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (Ἐξαλλος).

Μὰ ποιά εἶσαι σύ;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἡ Γλυκέρα.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (μετὰ φρίκης).

Ἐκεῖνη;...

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ἡ κοσμαγάπητη καὶ ξακουσμένη ἐταῖρα...

Μὴ φύγῃς, μὴ!... σ' ἐπιθυμῶ μ' ἀχόρταγη λαχτάρα!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἀποσπώμενος τῶν χειρῶν της).

Ποιά κόλασι σὲ ξέβρασε, ποιά φοβερὴ κατάρα
σ' ἀνοίξε δρόμο ἀδιάβατο νάρθης νὰ μὲ κολάσῃς;

(τὴν ἀρπάζει ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ρίπτει γονυπετῆ).

Κρημνίσου στοῦ Ἄδη τὴ φωτιά, στὰ βάρη τῆς θαλάσσης!
Γίνου καπνὸς καὶ σκόρπισε σὲ μαῦρα νέφη· γίνου
σκιά καὶ χάσου ἀνάερη στὴ θεῖα λάμψη Ἐκεῖνου!

(Δεικνύει τὸν Ἐσταυρωμένον).

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐγείρουμένη καὶ ὀπισθοχωροῦσα).

Νεόφυτε!... μὴ μὲ θωρῆς μὲ μάτια ἀγριεμμένα!
σ' ἀγάπησα καὶ σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (μετ' ὀργῆς).

Ἐμένα;...

Σῦρε νὰ βρῆς τοὺς ὁμοίους σου, τοὺς κολασμένους! Σῦρε
νὰ σ' ἀγαπήσῃ ὁ Σατανᾶς ποῦ τὴν ψυχὴ σου ἐπῆρε!...
Πές μου, ποιὸς σ' ἔφερεν ἐδῶ τὴν ἁμαρτία νὰ ρίξῃς;
μὲ τί κλειδὶ σατανικὸ κατώρθωσες ν' ἀνοίξῃς
τὴ σιδερένια ἐξώθυρα ποῦ κάθε κρότο πνίγει;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Μὲ τῆς ἀγάπης τὸ κλειδὶ ποῦ καὶ καρδιὲς ἀνοίγει!

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Κατὰρα σὴν ἀγάπη σου ποῦ τὴν γεννᾷ τὸ κρῖμα!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (πλησιάζουσα).

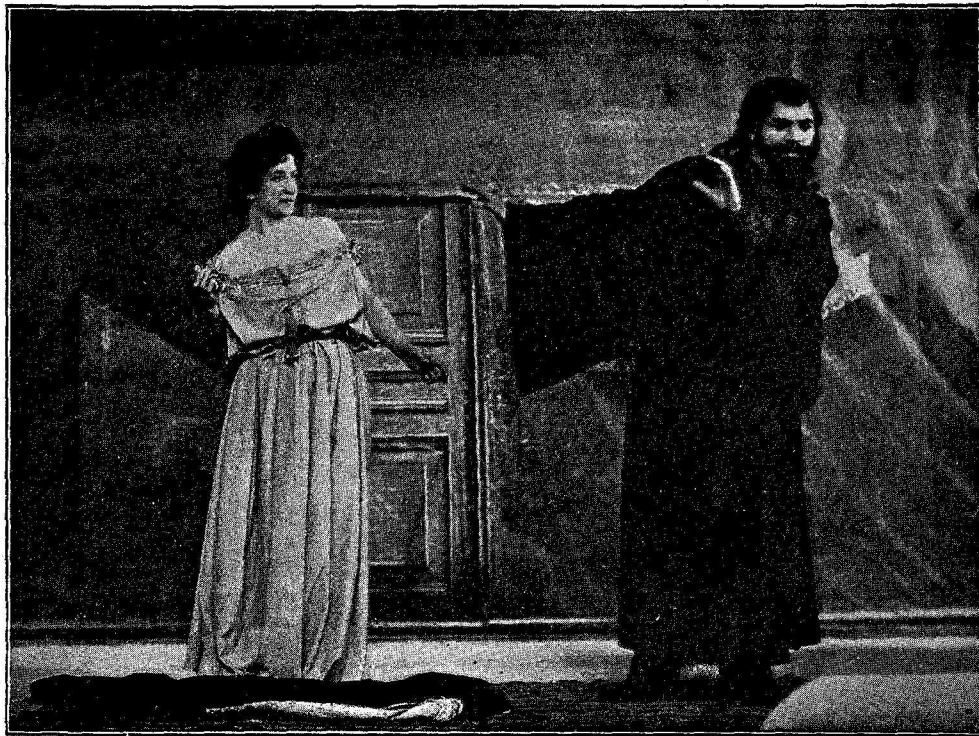
Νεόφυτε!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (μετ' ἀγανακτήσεως).

Κ' ἐφόρεσες τῆς Παναγίας τὸ σχῆμα

σὶ ἁμαρτωλό σου τὸ κορμί;... Βγάλε το!...

(Τῆς ἀποσπᾶ μεθ' ὀργῆς τὸν ἐρυθρὸν μανδύαν, ὅστις τὴν καλύπτει. Ἡ Γλυκέρα παρουσιάζεται
οὕτω μὲ τοὺς βραχιόνας γυμνοὺς, μὲ τὰ στήθη ἡμίγυμνα. Ὁ Νεόφυτος, πρὸ τῆς θεάς, καλύ-
πτει τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ τῆς παλάμης καὶ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον).

Γλυκέρα (Δικ. Βερώνη).

Νεόφυτος (Γ. Γεννάδης).

ΓΛΥΚΕΡΑ

τὴν εὐμορφιά μου τὴ γυμνή;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἀτενίζων αὐτὴν ἀγερώχως).

Κὶ ὁ Σατανᾶς ἂν εἶσαι,

Τί; φοβεῖσαι

δὲν σὲ φοβοῦμαι! Ἀπόβαλε τῆς νίκης τὴν ἐλπίδα·
τὰ βέλη σου δὲν τὴν περνοῦν τὴν ἐδική μου ἀσπίδα!
(Ἐρχόμενος πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας).

Ναί, στήλωσέ με, ἀκλόνητη τῆς παρθενίας στήλη,
Παρθένα μου!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (πλησιάζουσα αὐτόν).

Προσκύνα τὴν ἐγὼ τὴν ἔχω στείλει.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (μεθ' ὀργῆς ἀναπολῶν τὴν μυστηριώδη προέλευσαν τῆς εἰκόνης).

Ἐσὺ;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Κὶ αὐτὴν ὅπου φιλεῖς γιὰ Παναγία Παρθένα,
τεχνίτης τὴν ζωγράφισε κνιτάζοντας ἔμένα.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἀτενίζων μετὰ προσοχῆς καὶ φόβου τὴν εἰκόνα).

ᾠ! πῶς τῆς μοιάζει ἡ ζωγραφιά!...

(Φέρει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ βυθίζεται εἰς σκέψεις).

ΓΛΥΚΕΡΑ

Δὲν ξέρεις τί γυρεύεις

λατρεύοντας τὸ εἰκόνημα τὰ κάλλη μου λατρεύεις.
Ἄλλὰ γιατί νὰ μὲ φιλῆς ζωγραφιστὴ μονάχα;
Ἄν μὲ φιλήσῃς ζωντανὴ θᾶν ἁμαρτία τάχα;
Τί συλλογίζεσαι; ὁ Θεὸς ποῦ τὸν πιστεύεις τόσο,
μὴ ἐφώτισε καὶ μὴ ἔστειλεν ἀπόψε νὰ σοῦ δώσω
τὴν ἡδονὴ τῆς εὐμορφίας ποῦ μ' ἔχει αὐτὸς στολίσει...
εἶνε βουβὸ τὸ εἰκόνημα καὶ δὲν θὰ σοῦ μιλήσῃ,
μηδὲ ζωντάνεψαν παλμοὶ τὰ ξύλινά του στήθια.
Αὐτό, ψευτιά καὶ θάνατος, ἐγὼ, ζωὴ καὶ ἀλήθεια!
Γύρνα νὰ ᾄδῃς τὴν εὐμορφία ποῦ καὶ τυφλὸς θανμάζει,
στρέψε τὰ μάτια νὰ μὲ ᾄδῃς...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ὡς νὰ μὴ ἤκουσε τίποτε ἐξ ὅσων εἶπεν ἡ Γλυκέρα, στρέφεται μετ'
ἀποφάσεως πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας).

ᾠχι, δὲν σ' ἀτιμάζει,

δὲν σὲ μολύνει ἡ ἀναίσχυντη μορφή της!... Τὴ μορφή σου
τὴν στόλισεν ἡ πίστις μου μ' ἐλπίδες Παραδείσου,
τὴν ἅγιασε ἡ λατρεία μου... Καὶ μέσ' στὸ ξύλο ἀκόμα,
μέσα σὲ κάθε σου σκιά, μέσα σὲ κάθε χρῶμα,
ποῦ ἀπλώνεται σὴν ὄψι σου καὶ σ' ἄχραντο κορμί σου,
τὴ θεία σου χάρι αἰσθάνομαι, νοιώθω τὴ δύναμί σου!...

(Ἰσταται ἄφωνος, μὲ τὰ ὄμματα προσηλωμένα ἐπὶ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας,
μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ Γλυκέρα, ὀπισθοχωρήσασα ὀλίγα βήματα,
τὸν ἀτενίζει ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπῶσα).

ΓΛΥΚΕΡΑ (κατ' ἴδιον).

Ἄσάλευτος καὶ ἀνίκητος!...

(Σκέπτεται)

Σκύβουν σὸν ἔρωτά μου
στεφανωμένα μέτωπα καὶ προσκνυοῦν... Μπροστά μου
φιλόργυροι τὰ πλοῦτη των σκορποῦν ἄρματηλάται
τὰ τρόπαια τῶν θριάμβων των μοῦ φέρουν στρατηλάται

γονατιστοὶ μὲ λαχταροῦν καὶ μιὰ ματιά μου κλέβουν
ὡς κ' οἱ παρακοιμώμενοι τὴν κλίνη μου ζηλεύουν...
κι' αὐτός;

(Δεικνύει τὸν Νεόφυτον. Μετὰ τινα σκέψιν).

Ποῖός ἐδωράκισε τὴ θέλησί του; Οἱ χρόνοι;
μηδὲ ρυτίδ' αὐλάκωσε τὸ μέτωπό του οἱ πόνοι;
δὲν τοὺς ἐγνώρισε ποτέ ὁ χορτασμός; ἀκόμα
μηδὲ φιλιῖ ἐδοκίμασε τ' ἀφίλητό του στόμα...
Δὲν ἔχει σάρκα ἀνθρώπινη; φλόγα ζωῆς δὲν ἔχει;
(Σιωπῇ ἐπὶ τινος στιγμῆς ἀτενίζουσα περὶ ἐαυτήν).

Γιατί φοβοῦμαι;... κρύος ἰδρῶς τὸ μέτωπό μου βρέχει...
(Μικρὰ σιγή).

Σὰν καλαμιὰ στὸν ἄνεμον ὁ νοῦς μου παραδέρνει
κ' ἢ θέλησί μου ἀστήλωτη κλονίζεται καὶ γέρνει
κ' ἢ ζηλεμμένη μου εὐμορφιά συντριμμία καὶ κομμάτια
πέφτει, καὶ σάπια φαίνεται στὰ δυνὸ κρυφά μου μάτια
ποῦ ἀνοίγουν μέσ' στὰ σπλάχνα μου, τυφλὰ ὡς τὰ τώρα. Τί ἄλλο
θᾶχω νὰ δείξω στὴ ζωῆ; τί μ' ἀπομένει ἂν βγάλω
τὴν εὐμορφιά μου; τί;

(Γελᾷ)

Χά! χά!... Γελῶ; τί νὰ τὴν κάνω
τὴν εὐμορφιά ποῦ χύνεται καὶ σπάει σὰν κῦμα, ἀπάνω
στὸ βράχο αὐτό;...

(Δεικνύει τὸν Νεόφυτον. Μετὰ τινα σιγήν).

Μὰ ποῦ λοιπὸν βρῆκε τὴ δύναμί του;

(Μικρὰ σιγή, καθ' ἣν τὸν ἀτενίζει μετὰ θαυμασμοῦ).

Εἶν' ὠμορφος σὰν ἄγγελος τριγύρω στὸ κορμί του
κάτι σὰν φῶς σκορπίζεται, σὰν εὐωδία, καὶ σμίγει
μ' ἓνα τραγοῦδι ἀγνώριστο, κι' ὁ νοῦς μου ἀγνός ξανοίγει
κάποια ὠμορφιὰν ἀπάνταστη κι' ἀθάνατη... Τὴν ἄλλη
τὴν πνίγουν σκότη καὶ καπνός.

(Ἀτενίζουσα μετὰ περιφρονησεως τοὺς γυμνοὺς τοῦς βραχίονας καὶ τὰ ἡμίγυμνα στήθη της).

ὦ! τιποτένια κάλλη!

(Ἀρπάζει τὸν ἐρυθρὸν μανθῶνα καὶ καλύπτει ἀτάκτως τὴν γυμνότητά της).

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἐν τῇ ἰδίᾳ στάσει, προσευχόμενος).

Νύμφη τοῦ Ἀπείρου ἀνέγγικτη, τῶν Ἀρχαγγέλων χάρι,
τῶν Ἀποστόλων καύχημα, τῶν Προφητῶν καμάρι,
τῶν Χερουβὶμ βασίλισσα, τῶν Σεραφείμ κυρία,
χαῖρε, Παρθένα πάναγνη, τοῦ κόσμου σωτηρία!

(Ἡ Γλυκέρα, ἀκούουσα μετὰ τινος τρόμου τοὺς σίχους τοῦτους τῆς προσευχῆς, ὑποχωρεῖ βαθ-
μῶν μέχρι τοῦ προσκηνίου, προσηλοῦσα διαρκῶς τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ Νεοφύτου).

ΓΛΥΚΕΡΑ (κατ' ἰδίαν).

Γιατί φοβοῦμαι καὶ πονῶ;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (στραφεὶς καὶ δεκνύων τὴν θύραν τοῦ δεξιοῦ τοίχου
μετ' ἐπιτακτικῆς ἀταραξίας).

Φύγε!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (Βαίνουσα ταπεινῶς μέχρι τῆς ρηθείσης θύρας καὶ σταματῶσα μετ' ἐπὶ
κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω).

Συγχώρησέ με...

Συγχώρησέ με... δὲν τολμῶ νὰ σὲ κυτιάξω...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Τρέμε

τῆς Θείας Δίκης τὴν ὀργή!

(κατ' ἰδίαν).

Καὶ τὴν λυποῦμαι ὡς τόσο!

Ἄν ἤμποροῦσα ἀπ' τὴ φωτιά τοῦ Ἄδου νὰ τὴν σώσω;...

(Σκέπτεται πρὸς σιγμὴν εἰτα ὑποὶ τὰ ὄμματα πρὸς τὸν οὐρανόν).

Δυνάμωσέ με, Κύριε!...

(στρεφόμενος πρὸς τὴν Γλυκέραν).

Ἐέρεις ποῦ πᾶς;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Δὲν ἔχω

μηδὲ σκοπὸ στὸ δρόμο μου μηδὲ καὶ τέλος. Τρέχω
χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ θὰ βγῶ...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Στὴν ἄβυσσο, στὸ κλάμμα

τ' ἀτέλειωτο, στὴ σκοτεινιά, στὸ φλογερὸ τὸ κάμμα,
ποῦ δὲν τὸ σβύνει ὠκεανός... στὴν κόλασι!

ΓΛΥΚΕΡΑ

Νομίζεις

πῶς εἶν' ἀλήθεια ὅσα μοῦ λὲς κι' ὅσα μοῦ ζωγραφεῖς
μὲ τόσο μαῦρα χρώματα;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Στὰ τάρταρα τῶν πόνων,

στ' ἀτέλειωτο καὶ φοβερὸ μαρτύριο τῶν αἰώνων,
ναί, τὸ μαρτύριο τῆς ψυχῆς!...

(Πλησιάζων αὐτήν, μυστηριωδῶς).

Θέλεις νὰ κρίνης; Σφάλα

τὰ μάτια αὐτὰ τὰ ψεύτικα...

(Ἡ Γλυκέρα κλείουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς φέρει τὰς παλάμας ἐπ' αὐτῶν).

Φέρε τὰ μάτια τ' ἄλλα,

τοῦ νοῦ τὰ μάτια, στὴ στερνή, στὴ νεκρική σου κλίνη,
στὴν ὥρα τοῦ θανάτου σου... Φρικτὴ ἀγωνία, ὀδύνη
σοῦ πνίγει τὴν ἀναπνοή στὰ κουρασμένα στήθια.

Τὰ χέρια ἀπλώνεις καὶ ζητεῖς ἀνώφελα βοήθεια,
κι' ὁ ῥόγγος ποῦ βραχνός-βραχνός ἀναιβοκαταιβαίνει
τὴν τελευταία ἐλπίδα σου διώχνει, νικᾷ καὶ σβένει...

Γελᾷ στὸ πλάι ὁ θάνατος!...

ΓΛΥΚΕΡΑ

ὦ! φρίκη! φρίκη!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ἡ ὥρα

ἀργοσημαίνει ἀλύπητα... Φέρε τὰ μάτια τώρα,
τοῦ νοῦ τὰ μάτια, σὲ ὄλη σου τὴν περασμένη νειότη,
στὴν περασμένη σου ζωή... Τί βλέπεις;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Σκότη... σκότη!

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ἀκόμα... στένεψε τὸ νοῦ στή θέλησι...

ΓΛΥΚΕΡΑ (ἐξαντλουμένη).

Τὴ χάνω

τὴ θέλησι...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἐντείνων τὸ μυστηριώδες ἕφος του).

Προσπάθησε νὰ ᾄδῃς τὸ φεῖδι, ἀπάνω
στά σωριασμένα ἐρείπια ποῦ τὰ σκεπάζ' ἡ ἀράχνη!

ΓΛΥΚΕΡΑ (ὑφισταμένη τὴν ὑποβολὴν του).

Τὸ φεῖδι, ναί...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Τυλίγεται, ξαπλώνεται καὶ ψάχνει
νὰ βρῇ δροσιᾶς σταλαγματιὰ κί αὐτὴν νὰ τὴν ρουφήσῃ.
Εἶν' ἄπονο κί ἀχόρταγο, τίποτε δὲν θ' ἀφήσῃ
στά σωριασμένα ἐρείπια.

ΓΛΥΚΕΡΑ (μετ' ἐνδιαφέροντος).

Τὰ ἐρείπια αὐτά;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ἡ ζωὴ σου,

ἢ περασμένη σου ζωὴ!

ΓΛΥΚΕΡΑ (μετ' ἀποσιροφῆς).

Πυκνὰ σκοτιάδια ἀβύσσου!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἐντονώτερον).

Τώρα τὸ φεῖδι ἀκούραστο τοὺς κύκλους του τυλίγει
στὸ σῶμά σου...

ΓΛΥΚΕΡΑ (μὲ δύσπνοιαν).

Καὶ πνίγομαι!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Τ' ἄχειλο στόμα ἀνοίγει
καὶ βγάζει ὄργυιὰ τὴ γλῶσσά του...

ΓΛΥΚΕΡΑ

Κατάμαυρη σὰν πίσσα!

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Καὶ σὲ θωρεῖ κατάμματα!

ΓΛΥΚΕΡΑ (περίτρομος).

Μὲ τόση ὄργη καὶ λύσσα,
ποῦ πάγωσαν τὰ μέλη μου... κί ὅσο τὰ μάτια κλείνω,
τόσο λυσσᾶ!... Νεόφυτε, τί εἶνε τὸ φεῖδι ἐκεῖνο;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἐν ἀγρίᾳ κραυγῇ).

Ἡ ἁμαρτία!

ΓΛΥΚΕΡΑ (φρίττουσα).

ᾠ! σπαραγμοὶ θανάτου!...

(Ἀποκαλύπτουσα καὶ ἀνοίγουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς βιαίως).

Μαῦρος τρόμος
μοῦ συνεπαίρνει τὴν ψυχὴ!... Ποῦ νὰ σωθῶ;

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ἀποσυρόμενος).

Ἐνας δρόμος,
ἕνας μονάχα ἀλάθρευτα στή σωτηρία μᾶς φέρνειεἶνε στενὸς κί ἀνήφορος, κί ὅποιος διαβαίνει, σέρνει
τὰ ματωμένα πόδια του ἔς ἀγκάθια βάτων... ὁμως
στὴν εὐτυχία μᾶς ὁδηγεῖ...

(πλησιάζας αὐτὴν).

Τῆς μετανοίας ὁ δρόμος!...

ΓΛΥΚΕΡΑ

ᾠ! δεῖξέ μου τὸν νὰ σωθῶ!

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (δεικνύων τὸν Ἐσταυρωμένον).

Γονάτισε, καὶ χύσε

ὄλα τὰ δάκρυα τῆς ψυχῆς στά πόδια του!

(Ἡ Γλυκέρα, κλονιζομένη, προχωρεῖ ὀλίγα βήματα πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ σταματᾷ ἔντρομος).

Φοβεῖσαι;

ΓΛΥΚΕΡΑ

Ναί, δὲν τολμῶ!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Δοκίμασε... γονάτισε...

ΓΛΥΚΕΡΑ (μετὰ νέαν ἀπόπειραν σταματᾷ καὶ πάλιν ἔντρομος στρέφουσα
τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Νεόφυτον).

Ἀντήσου!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Εἶν' ἔσπλαχνος καὶ συγχωρεῖ... γονάτισε... Θυμήσου
πῶς σπλαχνικὰ ἐσυγχώρησε τὴν πόρνη, ποῦ μὲ θλιῖρι
ἔφερε μύρα ἀτίμητα τὰ πόδια του ν' ἀλείρῃ,
καὶ χύνοντας τὰ δάκρυα στά πόδια αὐτὰ πλημμύρα
μὲ τὰ μαλλιά της σπὸγγιζε καὶ δάκρυα καὶ μύρα!...
Γονάτισε!...

ΓΛΥΚΕΡΑ (μετὰ μικρὸν διαταγὸν, ἐκρηγνυμένη εἰς σπαρακτικούς λυγμούς).

Γλυκὲ Ἰησοῦ!...

(Φέρει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κόμης της, τὴν λύει μετὰ νευρικῆς σπουδῆς καί, παράφορος, δομᾷ
καὶ ῥίπτει, ἐν τελείᾳ ἐξαντλήσει, πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἐσταυρωμένου, καταφιλεῖ αὐτούς,
τοὺς βρέχει μὲ τὰ δάκρυά της καὶ τοὺς σπὸγγιζει μὲ τὴν κόμην της. Οἱ λυγμοὶ της ἀκούον-
ται ὑπόκωφοι).ΝΕΟΦΥΤΟΣ (ὀπισθοχωρήσας μέχρι σχεδὸν τοῦ προσκηνίου, ὑποὶ τὰς παλάμας
καὶ τὰ ὄμματα πρὸς τὸν Οὐρανόν).

Σ' εὐχαριστῶ, Πατέρα!

Σ Κ Η Ν Η Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η

(Εἰσέρχεται ὁ Κοσμάς, ὄστις, χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν Γλυκέραν, βαίνει πρὸς τὸν Νεόφυτον).

ΚΟΣΜΑΣ

Ὁ Βασιλικὸς πέθανε!...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ (δεικνύων τὴν Γλυκέραν).

Θὰ ζήσῃ αὐτή!

ΚΟΣΜΑΣ (στραφεὶς πρὸς τὴν Γλυκέραν κατάπληκτος).

Ἡ Γλυκέρα!...

(ῥίπτει γονυκλιῆς).